

Stichting Filmhuis Helmond; schets van de recente ontwikkelingen

De Stichting Filmhuis Helmond is opgericht in 1985. Vanaf de oprichting was zij tot 2001 gehuisvest in het pand Binderseind 23. De stichting was een vrijwilligersorganisatie. In 2001 betrok de stichting een nieuwe accommodatie in het Boscotondocomplex, Frans Joseph van Thielpark 6.

De stichting beschikte rond het moment van de overgang naar het nieuwe gebouw, naast een grote groep vrijwilligers over enkele beroepskrachten die bij de Stichting werkzaam waren vanuit de zogenaamde Banenpoolregling (ID banen) en de WSW regeling.

De afbouw van de banenpoolregeling die op dat moment in gang gezet was, leidde tot de uitstoot van gedetacheerde medewerkers. De daaruit voortvloeiende bedrijfsmatige consequenties vroegen om een oplossing.

Dit heeft geleid tot het raadsbesluit van 01-10-2002 (bijlagenr. 173), waarbij bovenop het reguliere subsidie van € 13.500,- een aanvullend subsidie van € 14.000,- beschikbaar werd gesteld voor het aantrekken van een halftime beroepskracht met coördinatie als taak. De totale kosten van deze halftime functie bedroegen € 24.000,-. De stichting zou zelf € 10.000,- hierin bijdragen. Naast de genoemde subsidies wordt door de gemeente gesubsidieerd in de huurkosten. Vanwege exploitatie van het Filmhuis in de belaste sfeer vindt deze subsidiering in de huurkosten exclusief B.T.W. plaats. Voor 2007 bedraagt de huursubsidie € 64.992,-.

De huisvesting in het Boscotondocomplex had een positieve uitwerking op de bezoekerscijfers. Tussen 2001 en 2005 nam het aantal bezoekers toe van 13.000 naar 18.400. Heer jaar 2006 laat een lichte daling zien. Er werden nieuwe activiteiten ontplooid, de kunsteducatieve activiteiten werden gecontinueerd en er werden nieuwe samenwerkingsrelaties met andere instellingen zoals het Literair Café en het Gemeentemuseum aangegaan.

Inmiddels had er een bestuurswisseling plaatsgevonden.

In 2004 vond enkele malen bestuurlijk overleg plaats tussen gemeente en stichting. Het bestuur gaf daarbij aan zich in toenemende mate zorgen te maken over de continuïteit. Naast personele problemen ontstonden er – mede door het wegvallen van de subsidies voor de ID banen – ook financiële fricties.

Na een analyse van de financiële situatie werd in 2004 besloten een renteloze lening van € 30.000,- te verstrekken met een looptijd van 3 jaar om het financiële knelpunt op te lossen. Deze lening moest het bestuur in staat stellen haar schuldpositie af te lossen. De bestaande schuld vormde een acute bedreiging voor het functioneren van de stichting. Op basis van de door de stichting overlegde financiële stukken leek hiermee het financiële probleem onder controle te zijn. Wat de personele component betreft – het stichtingsbestuur drong aan op formatie-uitbreiding – werd afgesproken dat dit probleem in het kader van het overdrachtdossier onder de aandacht van “de politiek” zou worden gebracht.

Eind 2005 bleek het stichtingsbestuur opnieuw tegen financiële problemen aan te lopen. De aflossing van de lening stagneerde. Tijdens enkele gesprekken tussen stichtingsbestuur en gemeente kon desgevraagd geen sluitend financieel stuk overlegd worden. Besloten werd een accountantsonderzoek in te laten stellen om zowel een goed inzicht te krijgen in het financiële reilen en zeilen van de stichting als in de levensvatbaarheid binnen de vigerende financiële kaders.

Inmiddels had het stichtingsbestuur afscheid genomen van de door de gemeente gefiatteerde halftime beroepskracht en de daarvoor beschikbaar gestelde middelen ingezet voor personele inhuur met name voor de administratie.

De relatie met de vrijwilligers stond inmiddels ook in toenemende mate onder druk. Kort voor het zomerreces 2006 – het accountantsonderzoek was nog niet afgerond – kwam een signaal van het bestuur dat indien er niet onmiddellijk bijgestuurd kon worden de stichting “om zou vallen”. Concreet; de (of een deel van de) vrijwilligers dreigde het bijltje er bij neer te gooien en twee van de vier bestuursleden waren opgestapt.

Inmiddels was de afdeling Kunst en Cultuur begonnen met sonderende gesprekken met vertegenwoordigers van provinciale en landelijke koepelorganisaties voor filmhuizen. Daarbij is ook gesproken over mogelijke alternatieven voor de huidige filmhuisstructuur. Als opties zijn daarbij zowel het onderbrengen van het filmhuis bij 't Speelhuis – Breda kent zo'n constructie, echter welk inpandig – als het overdragen onder nader te bepalen voorwaarden aan Pathé, de revue gepasseerd. Uitgangspunt hierbij was het handhaven van een filmhuis in Helmond als culturele voorziening.

Gezien de hiervoor genoemde crisis werd besloten met de grootste spoed een interim-manager aan te trekken die primair tot taak kreeg de rust in de organisatie terug te brengen, het filmhuis in afwachting van verdere besluitvorming in de lucht te houden en de gemeente te adviseren over de verdere koers.

Op 11-07-2006 stemde het college in met het beschikbaar stellen van € 15.000,- aan het stichtingsbestuur voor het aantrekken van een interim-manager voor de periode van 01-08-2006 tot uiterlijk 31-12-2006. De gemeenteraad is per infobrief van 12-07-2006 over dit besluit geïnformeerd. Medio oktober 2006 escaleerde het reeds langer slepende conflict tussen bestuur, een deel van de medewerkers en de vrijwilligers. Het bestuur gaf aan geen vertrouwen meer te hebben in de interim-manager, die tevergeefs getracht had greep te krijgen op het proces. Dit leidde tot het vertrek van zowel de interim-manager als – na een bespreking met de portefeuillehouder – de voorzitter. De overige bestuursleden gaven tijdens dit overleg te kennen eveneens op korte termijn hun zetels beschikbaar te willen stellen. Bij infobrief van 31-10-2006 is de raad over deze ontwikkeling geïnformeerd.

In afwachting van de resultaten van het lopende accountantsonderzoek werd de voormalige voorzitter, de heer G. Aarts, bereidt gevonden tijdelijk het interim-voorzitterschap op zich te nemen. Op zijn verzoek stemde het college van burgemeester en wethouders op 12 december 2006 in met het beschikbaar stellen van € 22.000,- voor een nieuwe interim-manager. De interim-voorzitter en de interim-manager hebben orde op zaken gesteld, administratieve procedures aangescherpt en rust in de organisatie gebracht. Verder heeft de interim-voorzitter een aantal mensen bereidt gevonden in een nieuw bestuur plaats te nemen. Door de interim-manager, in overleg met de interim-voorzitter en het bestuur in spé, is een "Werkplan 2007-2008" en een geactualiseerde begroting 2007 opgesteld die u bijgaand aantreft.

Accountantsonderzoek

Op 21-12-2006 kwam het accountantsrapport beschikbaar. De accountant heeft op verzoek van de gemeente Helmond een zelfstandig balansonderzoek uitgevoerd met als doel inzicht te verschaffen in de financiële situatie van de Stichting Filmhuis uitmondend in een accountantsverklaring. Het onderzoek heeft geleid tot een afkeurende accountantsverklaring met toelicht verstrekt bij de balans per 31-12-2005 van de stichting, gedateerd 21 december 2006. De afkeurende verklaring is gebaseerd op geconstateerde fouten en onzekerheden. Zo heeft op 01-02-2006 een integrale kasopname plaatsgevonden door de Stichting Filmhuis waarbij een kasverschil is geconstateerd van € 18.000,-. De stichting heeft geen verklaring kunnen aandragen hoe dit verschil is kunnen ontstaan. Rekening houdend met de geconstateerde fouten, bedraagt het eigen vermogen inmiddels (31-12-2006) ± € 94.000,- negatief. In het accountantsrapport wordt geconcludeerd dat de financiële situatie van de Stichting Filmhuis Helmond erg zorgelijk is.

Het geanalyseerde exploitatieresultaat 2005 bedroeg € 29.031,17. Het genormaliseerde resultaat over het boekjaar 2001 bedroeg daarentegen nog een positief resultaat ad € 5.299,11. De verslechtering van het resultaat kan grotendeels worden verklaard door de afschaffing van de ID banen regeling. In 2001 werd € 33.310,- ontvangen aan ID subsidie. In 2005 waren de subsidiebaton ten opzichte van 2002 gedaald met ruim € 30.000,-. Verder blijkt uit de jaarrekeningen 2002 tot en met 2005 dat de overige opbrengsten bij de Stichting Filmhuis Helmond een stijgende lijn vertonen met uitzondering van 2005.

Het rapport eindigt met de conclusie dat de stichting de totale kosten met ruim 16% dient te verminderen om zodoende een resultaat van nihil te realiseren. Om weer een positieve vermogensbuffer op te bouwen zal de stichting de komende jaren de kosten nog verder dan 16% terug te dringen. De verwachting is dat de stichting deze kostenbesparingen moeilijk zal kunnen realiseren, aangezien de meeste kosten vaste laten zijn. Zonder nieuwe inkomstenbronnen zullen de komende jaren daarom structureel verliesgevend zijn, aldus de accountant.